ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 3ης Ιουνίου 1992 *

Στην υπόθεση C-45/90,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Arbeitsgericht Lörrach (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Alberto Paletta,

Vittorio Paletta,

Raffaela Paletta,

Carmela Palleta

και

Brennet A.G.,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 18, παράγραφοι 1 και 5, του κανονισμού (ΕΟΚ) 574/72 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, περί της εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 138),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους O. Due, Πρόεδρο, R. Joliet, F. A. Schockweiler, F. Grévisse και P. J. G. Kapteyn, προέδρους τμήματος, G. F. Mancini, K. N. Κακούρη, G. C. Moitinho de Almeida, G. C. Rodríguez Iglesias, M. Díez de Velasco και M. Zuleeg, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: C. Gulmann
γραμματέας: J. A. Pompe, βοηθός γραμματέας,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους Ernst Röder και Joachim Karl,

— η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον γενικό γραμματέα του Υπουργείου Εξωτερικών Υποθέσεων B. R. Bot,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από την Karen Banks και τον Bernd Langeheine, μέλη της Νομικής της Υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις των εναγόντων της κύριας δίκης, εκπροσωπουμένων από τους Klaus Lörcher, Rechtssekretär της DGB (Deutscher Gewerkschaftsbund), Landesbezirk Baden-Württemberg, και της εναγομένης της κύριας δίκης, εκπροσωπουμένης από τον Emil Schelb, Assessor της Verband der Baden-Württembergischen Textilindustrie e.V., της Γερμανικής Κυβερνήσεως και της Επιτροπής, κατά τη συνεδρίαση της 17ης Οκτωβρίου 1991,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 21ης Νοεμβρίου 1991,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με Διάταξη της 31ης Ιανουαρίου 1990, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 21 Φεβρουαρίου 1990, το Arbeitsgericht Lörrach (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας) υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, ορισμένα προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 18 του κανονισμού (ΕΟΚ) 574/72 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, περί της εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 138).

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του Vittorio Paletta, της συζύγου του Raffaela και των δύο τέκνων τους Carmela και Alberto, αφενός, όλων ιταλικής ιθαγένειας, και του εργοδότη τους, της εταιρίας Brennet AG (στο εξής: Brennet), αφετέρου, εδρεύουσας στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, σχετικά με την άρνηση της τελευταίας να συνεχίσει την καταβολή του μισθού των ενδιαφερομένων, σύμφωνα με τον Lohnfortzalungsgesetz (γερμανικό νόμο περί συνεχίσεως καταβολής του μισθού), της 27ης Ιουλίου 1969 (BGBl. I, σ. 946, στο εξής: LFZG).

3 Κατά τον LFZG ο εργοδότης υποχρεούται να εξακολουθήσει να καταβάλλει μισθό στον εργαζόμενο ο οποίος, μετά την ανάληψη υπηρεσίας, κωλύεται, λόγω ανικανότητας προς εργασία μη οφειλομένης σε υπαιτιότητά του, να εκτελέσει την εργασία του, για την περίοδο που διαρκεί η ανικανότητα προς εργασία και μέχρι συμπληρώσεως περιόδου έξι εβδομάδων.

4 Όπως προκύπτει από τη Διάταξη περί παραπομπής, αφού οι ενάγοντες της κύριας δίκης δήλωσαν ασθένεια κατά τη διάρκεια της αδείας που τους είχε χορηγήσει η Brennet, από 17 Ιουλίου μέχρι 12 Αυγούστου 1989, η ανωτέρω εταιρία αρνήθηκε να τους καταβάλει τον μισθό τους κατά τις έξι πρώτες εβδομάδες μετά την εκδήλωση της ασθενείας, με το αιτιολογικό ότι δεν θεωρούσε ότι δεσμεύεται από τις ιατρικές διαγνώσεις που έγιναν στην αλλοδαπή, την ακρίβεια των οποία είχε σοβαρούς λόγους να αμφισβητεί.

5 Οι ενάγοντες της κύριας δίκης προσέφυγαν κατά των αποφάσεων αυτών ενώπιον του Arbeitsgericht Lörrach ισχυριζόμενοι ότι η Brennet, εφόσον δεν έκανε χρήση της δυνατότητας που της παρέχει το άρθρο 18, παράγραφος 5, του προαναφερθέντος κανονισμού 574/72, να ζητήσει να εξεταστεί ο ενδιαφερόμενος από ιατρό της επιλογής της, δεσμευόταν, πραγματικώς και νομικώς, από τις ιατρικές διαγνώσεις στις οποίες προέβη ο φορέας του τόπου κατοικίας ως προς την επέλευση και τη διάρκεια της ανικανότητας προς εργασία. Επικαλέστηκαν σχετικώς την απόφαση του Δικαστηρίου, της 12ης Μαρτίου 1987, 22/86, Rindone (Συλλογή 1987, σ. 1339, σκέψη 15), η οποία, μολονότι αφορούσε περίπτωση κατά την οποία αρμόδιος φορέας ήταν φορέας κοινωνικής ασφαλίσεως, ισχύει και για την περίπτωση στην οποία αρμόδιος φορέας είναι ο εργοδότης.

6 Προς επίλυση αυτής της διαφοράς το Arbeitsgericht Lörrach αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

« 1) Μπορούν οι αρχές που διατυπώθηκαν στην απόφαση του Δικαστηρίου — τρίτο τμήμα — της 12ης Μαρτίου 1987, στην υπόθεση 22/86, ως προς την ερμηνεία του άρθρου 18, παράγραφοι 1 και 5, του κανονισμού (ΕΟΚ) 574/72 του Συμβουλίου, κατ' αναλογία να ισχύσουν, πλήρως ή μερικώς, στην περίπτωση που φορέας αρμόδιος για τη χορήγηση χρηματικών παροχών σε περίπτωση ασθενείας είναι, βάσει του Lohnfortzahlungsgesetz (νόμου περί συνεχίσεως της καταβολής του μισθού) της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της 27ης Ιουλίου 1969 (*Bundesgesetzblatt,* I, σ. 946, όπως τελευταία τροποποιήθηκε με τον νόμο της 20ής Δεκεμβρίου 1988 — *Bundesgesetzblatt,* I, σ. 2477), ο εργοδότης και όχι ο φορέας κοινωνικών ασφαλίσεων;

Ειδικότερα:

2) Υπέχει ο αρμόδιος φορέας για τη συνέχιση της καταβολής μισθού σε περίπτωση ασθενείας την υποχρέωση, κατά το δίκαιο της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, κατά τα άρθρα 1 επ. του Lohnfortzahlungsgesetz, να στηρίξει την απόφασή του σχετικά με αίτηση καταβολής χρηματικών παροχών, πραγματικώς και νομικώς απόψεως επί των διαπιστώσεων του ασφαλιστικού φορέα του τόπου κατοικίας του εργαζομένου σχετικά με την επέλευση της ασθενείας και τη διάρκεια της ανικανότητάς του προς εργασία;

3) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο υπ' αριθ. 1 ερώτημα, πρέπει η απάντηση να είναι επίσης καταφατική και στην περίπτωση κατά την οποία ο εργοδότης, ο οποίος κατά το άρθρο 1 φέρει επίσης την υποχρέωση συνεχίσεως καταβολής του μισθού, δεν διαθέτει καμία πρακτική ή νομική δυνατότητα ελέγχου των σχετικών με την επέλευση της ανικανότητας προς εργασία διαπιστώσεων, εκτός από το να ζητήσει από τον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα, ο οποίος, ωστόσο, στην παρούσα περίπτωση δεν υπέχει άμεση υποχρέωση καταβολής, να προβεί στην εξέταση του εργαζομένου από γιατρό (σύμβουλο) της επιλογής του, κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΟΚ) 574/72; »

7 Στην έκθεση ακροατηρίου αναπτύσσονται διεξοδικώς τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, η εξέλιξη της διαδικασίας και οι γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται κατωτέρω παρά μόνο καθόσον απαιτείται για τη συλλογιστική του Δικαστηρίου.

8 Με τα προδικαστικά ερωτήματα το αιτούν δικαστήριο ερωτά κυρίως αν το άρθρο 18, παράγραφοι 1 έως 4, του προαναφερθέντος κανονισμού 574/72, έχει την έννοια ότι ο

αρμόδιος φορέας, ακόμα και στην περίπτωση που αυτός είναι ο εργοδότης και όχι ένας φορέας κοινωνικής ασφαλίσεως, δεσμεύεται, πραγματικώς και νομικώς, από τις ιατρικές διαπιστώσεις στις οποίες προέβη ο φορέας του τόπου κατοικίας ή διαμονής ως προς την επέλευση και τη διάρκεια της ανικανότητας, στην περίπτωση που δεν ζητήσει την εξέταση του ενδιαφερομένου από ιατρό της επιλογής του, δυνατότητα που του παρέχει η παράγραφος 5 του ιδίου άρθρου.

9 Το άρθρο 18, παράγραφοι 1 έως 4, προβλέπει διαδικασία σύμφωνα με την οποία εναπόκειται στον φορέα του τόπου κατοικίας να διαπιστώσει την επέλευση και τη διάρκεια της ανικανότητας προς εργασία των εργαζομένων εκείνων που ζητούν να λάβουν τις χρηματικές παροχές που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο. Ωστόσο, ο αρμόδιος φορέας διατηρεί τη δυνατότητα να ζητήσει την εξέταση του ενδιαφερομένου από ιατρό της επιλογής του (παράγραφος 5).

10 Επιβάλλεται σχετικώς να υπογραμμισθεί ότι το προαναφερθέν άρθρο 18, το οποίο αναφέρεται στην κατάσταση εργαζομένων που κατοικούν σε κράτος μέλος διαφορετικό από το αρμόδιο κράτος, εφαρμόζεται, λόγω της παραπομπής σ' αυτό του άρθρου 24 του ιδίου κανονισμού, και στην περίπτωση εργαζομένων που ασθένησαν κατά τη διάρκεια παραμονής τους σε άλλο κράτος μέλος.

11 Στην προαναφερθείσα απόφαση της 12ης Μαρτίου 1987, Rindone, σκέψη 15, το Δικαστήριο τόνισε ότι « το άρθρο 18, παράγραφοι 1 έως 4, του κανονισμού 574/72 έχει την έννοια ότι αν ο αρμόδιος φορέας δεν κάνει χρήση της ευχέρειας που προβλέπει το άρθρο 5, να προβεί σε εξέταση του ενδιαφερομένου από ιατρό της εκλογής του, δεσμεύεται πραγματικώς και νομικώς από τη διάγνωση του φορέα του τόπου κατοικίας ως προς την επέλευση και τη διάρκεια της ανικανότητας προς εργασία. »

12 Πριν δοθεί απάντηση στα υποβληθέντα ερωτήματα, πρέπει να εξετασθεί αν η παροχή του εργοδότη, που συνίσταται στην εξακολούθηση καταβολής του μισθού, όπως προβλέπεται στο άρθρο 1 του LFZG, συνιστά παροχή ασθενείας, κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73).

13 Επιβάλλεται να τονισθεί ότι, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71, ο εν λόγω κανονισμός εφαρμόζεται επί των συστημάτων των σχετικών με τις υποχρεώσεις του εργοδότη που αφορούν τις παροχές ασθενείας (παράγραφος 1, στοιχείο α).

14 Κατά την άποψη της Γερμανικής και της Ολλανδικής Κυβερνήσεως, η επίδικη παροχή δεν συνιστά παροχή κοινωνικής ασφαλίσεως, κατά την έννοια του άρθρου 4, του κανονισμού 1408/71, και, κατά συνέπεια, ο εν λόγω κανονισμός και, επομένως, ο κανονισμός 574/72 δεν έχουν εφαρμογή επ' αυτής.

15 Μολονότι το Δικαστήριο με την απόφαση της 13ης Ιουλίου 1989, 171/88, στην υπόθεση Rinner-Kühn (Συλλογή 1989, σ. 2743, σκέψη 7), έκρινε ότι η εξακολούθηση καταβολής του μισθού του εργαζομένου σε περίπτωση ασθενείας, όπως προβλέπεται στον LFZG, εμπίπτει στην έννοια της αμοιβής, κατά το άρθρο 119 της Συνθήκης, ωστόσο αυτό δεν σημαίνει ότι αυτή η καταβολλόμενη από τον εργοδότη παροχή δεν μπορεί να θεωρηθεί ταυτόχρονα και ως παροχή ασθενείας, κατά την έννοια του κανονισμού 1408/71.

16 Η απάντηση στο ερώτημα αν ορισμένη παροχή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1408/71 εξαρτάται κυρίως από τα συστατικά στοιχεία της εν λόγω παροχής, ιδίως δε από τους σκοπούς που επιδιώκει και τις προϋποθέσεις χορηγήσεώς της, και όχι από το αν η παροχή χαρακτηρίζεται ή όχι ως παροχή κοινωνικής ασφαλίσεως από την εθνική νομοθεσία (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 27ης Μαρτίου 1985, 249/83, Hoeckx, Συλλογή 1985, σ. 973, σκέψη 11).

17 Επιβάλλεται σχετικώς να τονισθεί ότι, πρώτον, η επίδικη παροχή χορηγείται στον εργαζόμενο μόνο σε περίπτωση ασθενείας, δεύτερον, ότι η καταβολή της επί έξι εβδομάδες αναστέλλει την καταβολή άλλων ημερησίων επιδομάτων ασθενείας που προβλέπονται από τον Sozialgezetzbuch (γερμανικό κοινωνικό ασφαλιστικό κώδικα), των οποίων ο χαρακτήρας ως παροχών ασθενείας δεν αμφισβητείται.

18 Το γεγονός ότι το οικονομικό βάρος που συνεπάγεται η εν λόγω παροχή βαρύνει τον εργοδότη δεν μπορεί, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι Κυβερνήσεις της Γερμανίας

και της Ολλανδίας, να αποκλείσει την παροχή αυτή από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1408/71, δεδομένου ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου (βλ. απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 1987, 379/85 έως 381/85 και 93/86, Giletti, Συλλογή 1987, σ. 955, σκέψη 7), ο χαρακτηρισμός μιας παροχής ως παροχής κοινωνικής ασφαλίσεως καλυπτόμενης από τον εν λόγω κανονισμό δεν εξαρτάται από τον τρόπο χρηματοδοτήσεώς της.

19 Συνεπώς, παροχή όπως αυτή που καταβάλλει ο εργοδότης υπό τη μορφή της συνεχίσεως καταβολής του μισθού, κατά το άρθρο 1, του LFZG, συνιστά παροχή ασθενείας κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71.

20 Επιβάλλεται επίσης να εξεταστεί αν το άρθρο 18 του κανονισμού 574/72 εφαρμόζεται στην περίπτωση οσάκις τις παροχές ασθενείας καταβάλλει ο εργοδότης.

21 Πρέπει σχετικώς να τονισθεί ότι στο άρθρο 1, στοιχείο ιε, σημείο iv, του κανονισμού 1408/71 προβλέπεται ότι ο εργοδότης μπορεί να θεωρηθεί ως « αρμόδιος φορέας », κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού, « αν πρόκειται περί συστήματος σχετικού με τις υποχρεώσεις του εργοδότη για τις παροχές που προβλέπονται από το άρθρο 4, παράγραφος 1 ».

22 Δεδομένου ότι οι ορισμοί του προαναφερθέντος άρθρου 1 επανελήφθησαν στον κανονισμό 574/72 (άρθρο 1, στοιχείο γ), η έννοια του « αρμόδιου φορέα », κατά το άρθρο 18 του κανονισμού 574/72, έχει το ίδιο περιεχόμενο και στους δύο υπό εξέταση κανονισμούς.

23 Συνεπώς, το άρθρο 18 έχει επίσης εφαρμογή στην περίπτωση κατά την οποία αρμόδιος φορέας είναι ο εργοδότης.

24 Η ερμηνεία αυτή επιβάλλεται κατά μείζονα λόγο διότι είναι σύμφωνη προς τον σκοπό του προαναφερθέντος άρθρου 18, που συνίσταται κυρίως στην άρση των σχετικών με την απόδειξη δυσχερειών που αντιμετωπίζει ο εργαζόμενος ο οποίος ανέκτησε εν τω μεταξύ την ικανότητα προς εργασία και, κατά συνέπεια, η διευκόλυνση μιας όσο το δυνατόν πληρέστερης ελεύθερης κυκλοφορίας των διακινουμένων εργαζομένων, που συνιστά θεμελιώδη αρχή της Κοινότητας (προαναφερθείσα απόφαση της 12ης Μαρτίου 1987, Rindone, σκέψη 13).

25 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στο εθνικό δικαστήριο, επιβάλλεται, τέλος, να εξεταστεί αν η ερμηνεία του άρθρου 18 που προκύπτει από την προαναφερθείσα απόφαση της 12ης Μαρτίου 1987, Rindone, σκέψη 15, ισχύει και για την περίπτωση που ο εργοδότης δεν έχει άλλη δυνατότητα διαπιστώσεως της ανικανότητας προς εργασία από το να ζητήσει από το ταμείο υγείας την εξέταση του εργαζομένου από ιατρό της επιλογής του, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του εν λόγω άρθρου.

26 Η Brennet, οι Κυβερνήσεις της Γερμανίας και της Ολλανδίας, καθώς και η Επιτροπή, παρατηρούν ότι ο εργοδότης δεν μπορεί πάντοτε να κάνει αποτελεσματική χρήση της δυνατότητας που παρέχει η παράγραφος 5 του προαναφερθέντος άρθρου 18. Πράγματι, το πιστοποιητικό ανικανότητας που χορηγεί ο φορέας του τόπου κατοικίας δεν αποστέλλεται απευθείας στον εργοδότη, αλλά περιέρχεται σ' αυτόν μέσω του ταμείου υγείας, γεγονός που συνεπάγεται καθυστερήσεις και έχει συχνά ως αποτέλεσμα να μην περιέρχεται σε γνώση του η ανικανότητα προς εργασία όσο χρόνο αυτή εξακολουθεί να διαρκεί. Εξάλλου, ο εργοδότης αγνοεί συχνά τον ακριβή τόπο στον οποίο βρίσκεται ο αδειούχος εργαζόμενος και, εν πάση περιπτώσει, δεν γνωρίζει συμβούλους ιατρούς που να ασκούν το λειτούργημά τους στον τόπο κατοικίας. Συνεπώς, δεν του απομένει παρά η δυνατότητα να ζητήσει από το αρμόδιο ταμείο υγείας να προβεί σ' έναν τέτοιο έλεγχο χωρίς, ωστόσο, να έχει τη δυνατότητα να το υποχρεώσει.

27 Πρέπει να τονισθεί ότι δυσκολίες όπως αυτές που προαναφέρθηκαν δεν επιτρέπεται να έχουν ως αποτέλεσμα την αμφισβήτηση της ερμηνείας μιας από τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού, όπως αυτή συνάγεται από το γράμμα και τον σκοπό του. Εξάλλου, τέτοια πρακτικής φύσεως προβλήματα μπορούν να επιλυθούν με τη λήψη εθνικών ή κοινοτικών μέτρων που θα έχουν ως σκοπό την ενημέρωση των εργοδοτών και την παροχή σ' αυτούς διευκολύνσεων προκειμένου να προσφεύγουν στη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 18, παράγραφος 5, του κανονισμού 574/72.

28 Συνεπώς, στα ερωτήματα που υπέβαλε το εθνικό δικαστήριο επιβάλλεται να δοθεί ως απάντηση ότι το άρθρο 18, παράγραφοι 1 έως 4, του κανονισμού 574/72 έχει την έννοια ότι ο αρμόδιος φορέας, ακόμα και στην περίπτωση που αυτός είναι ο εργοδότης και όχι ένας φορέας κοινωνικής ασφαλίσεως, δεσμεύεται, πρακτικώς και νομικώς, από τις ιατρικές διαπιστώσεις του φορέα του τόπου κατοικίας ή διαμονής ως προς την επέλευση και τη διάρκεια της ανικανότητας προς εργασία, εάν δεν ζήτησε την εξέταση του ενδιαφερομένου από ιατρό της επιλογής του, σύμφωνα με τη δυνατότητα που του παρέχει η παράγραφος 5 του εν λόγω άρθρου.

Επί των δικαστικών εξόδων

29 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Γερμανική και Ολλανδική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει, ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης, τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε το Arbeitsgericht Lörrach, με Διάταξη της 31ης Ιανουαρίου 1990, αποφαίνεται:

Το άρθρο 18, παράγραφοι 1 έως 4, του κανονισμού (ΕΟΚ) 574/72, του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, περί της εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας έχει την έννοια ότι ο αρμόδιος φορέας, ακόμα και στην περίπτωση που αυτός είναι ο εργοδότης και όχι ένας φορέας κοινωνικής ασφαλίσεως, δεσμεύεται, πρακτικώς και νομικώς, από τις ιατρικές διαπιστώσεις του φορέα του τόπου κατοικίας ή διαμονής ως προς την επέλευση και τη διάρκεια της ανικανότητας προς εργασία, εάν δεν ζήτησε εξέταση του ενδιαφερομένου από ιατρό της επιλογής του, σύμφωνα με τη δυνατότητα που του παρέχει η παράγραφος 5 του εν λόγω άρθρου.

Due Joliet Schockweiler Grévisse

Kapteyn Mancini Κακούρης

Moitinho de Almeida Rodríguez Iglesias Díez de Velasco Zuleeg

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 3 Ιουλίου 1992.

Ο Γραμματέας

J.-G. Giraud

Ο Πρόεδρος

O. Due